

**LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGOS
SAUSIO MĖNESIO VADOVŲ KLUBO
TEMŲ PRISTATYMAS**

2025 m. sausio mėn.

NACIONALINIŲ TEMŲ PRISTATYMAS – Lietuvos moksleivių sąjungos (toliau - LMS) Valdybos rengiamas leidinys, skirtas informuoti moksleivius bei visuomenę apie kasmėnesiniuose, 42-ose savivaldybėse vykstančiuose organizacijos vienijamų moksleivių susitikimuose – Vadovų klubuose – diskutuojamas temas. Tikimės, kad šis leidinys padės geriau suprasti šių dienų moksleivių ir jaunimo aktualijas, problemas ir padės pasiruošti kokybiškoms diskusijoms reikiamomis temomis mokinių savivaldose, mokyklose, o Vadovų klubuose išreikšta atstovų nuomonė atspindės mokyklos moksleivių nuomones. Šiame leidinyje pateikiamos tik nacionalinės temos, skirtos visoms LMS vienijamoms savivaldybėms. Informaciją apie papildomas, jūsų savivaldybėje Vadovų klubuose aptarinėjamas regioninės reikšmės temas savarankiškai pateikia LMS padaliniai.

TEMOS:

1. Lapkričio mėnesio Vadovų klubo temų apibendrinimas;
2. Konsultacijos mokyklose;
3. 2025 metų konkursinės eilės tvarka stojant į Lietuvos aukštąsias mokyklas;
4. Antroji užsienio kalba mokyklose;
5. Geros mokyklos koncepcija;
6. Menstruacijos priemonės mokyklose;
7. Apklausa apie aukštojo mokslo įstaigas;
8. Regioninė jaunimo politika.

1. LAPKRIČIO MĖNESIO VADOVŲ KLUBO TEMŲ APIBENDRINIMAS

Lapkričio mėnesio Vadovų klubuose buvo aptariami klausimai iš šių temų: jaunimo įdarbinimo bei praktikos galimybės.

Dauguma Vadovų klubuose dalyvavusių mokinių yra bandę ieškoti darbo, daugiausia fizinių, klientų aptarnavimo ar pagalbinių darbų, nors kai kurie ieškojo patirties su būsimomis karjeromis susijusiose srityse, kaip komunikacija ar kūrybinė industrija, tačiau susidūrė su sunkumais dėl amžiaus ribojimų, mažo darbo pasiūlymų skaičiaus ir darbdavių nenoro įdarbinti moksleivius. Daugelis mokinių yra dirbę bent vieną darbą, o jų patirtys varijavo nuo teigiamų, kai darbas buvo susijęs su karjeros planavimu, iki sudėtingų, dėl fizinio darbo krūvio ar netinkamų sąlygų. Nors dauguma girdėjo apie jaunimo įdarbinimo programą, tik keli joje dalyvavo, o ją įvertino kaip puikią galimybę pradėti pirmąjį darbą, nors patyrė sunkumų dėl ribotų darbo vietų ir sudėtingos registracijos. Visi mokiniai pritaria, kad mokymosi metu naudinga atlikti praktiką ar šešėliavimą, nes tai padeda geriau suprasti profesiją ir pasiruošti karjerai, įgijus tokius įgūdžius kaip komunikacija, savarankiškumas ir komandinio darbo patirtis. Dauguma mano, kad mokyklose turėtų būti praktikos ar šešėliavimo galimybės, ypač medicinos, inžinerijos, biomedicinos, verslo ir meno srityse, nors kai kurie nesutinka dėl laiko trūkumo, informacijos stokos ar manymo, kad tokios veiklos turėtų būti vykdomos už mokyklos ribų.

Su visu lapkričio mėnesio Vadovų klubo temų apibendrinimu susipažinti galite [čia](#).

2. DALYKO KONSULTACIJOS MOKYKLOSE

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakyme Nr. 2023-07841 dėl 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo rekomenduojama konsultacijas mokiniams vykdyti šitaip:

33.2. jeigu kyla mokymosi sunkumų, rekomenduojama sudaryti sąlygas konsultuotis:

33.2.1. mokinių grupėje, sudarytoje iš tos pačios klasės ar skirtingų klasių panašaus amžiaus mokinių;

33.2.2. ne tik su mokančiu mokytoju, bet ir su kitu to paties dalyko mokytoju, mokančiu mokykloje;

33.2.3. intensyviai 2–3 kartus per savaitę trumpiau nei pamoka trunkančiose ir ilgesnės trukmės konsultacijose;

<...>

33.4. ilgalaikės konsultacijos, t. y. kurių trukmė lygi pamokos trukmei ir kurios teikiamos visus mokslo metus, įskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Trumpalaikės konsultacijos, trunkančios trumpiau nei pamoką arba trumpesnę laikotarpį (pvz., mėnesį, trimestrą ar semestrą), neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

1. Ar naudojotės dalyko konsultacijomis savo mokykloje?
 - 1.1. Jei taip, ar jos Jums padeda gerinti mokymosi rezultatus ir geriau suvokti pamokų metu įgytą informaciją?
 - 1.2. Jei ne, kodėl?
2. Kokiu laiku dažniausiai vyksta dalyko konsultacijos Jūsų mokykloje?
3. Ar turite galimybę dalyvauti visose Jums reikalingose dalyko konsultacijose?
 - 3.1. Jei ne, kodėl?

3. 2025 METŲ KONKURSINĖS EILĖS TVARKA STOJANT Į LIETUVOS

AUKŠTĄSIAS MOKYKLAS

Švietimo mokslo ir sporto ministerija paskelbė atnaujintą konkursinės eilės stojant į aukštąsias mokyklas tvarką. Lietuvos universitetų rektorių konferencija (LURK) sako, kad naujoji balų konvertavimo tvarka, dėl kurios kilo šurmulys, stigmatizuoja dalį moksleivių, o painiavos tiek, kad mokiniams ir jų tėvams sunku visas naujoves išaiškinti. Todėl Lietuvos moksleivių sąjunga labai svarbu išsiaiškinti moksleivių vertinimą šiuo klausimu, jog galėtų kaip įmanoma greičiau reaguoti

Kokia ta naujoji tvarka?

- 2025 m. trijų privalomų valstybinių brandos egzaminų įvertinimų vidurkis turės siekti 41–50 balų iš 100. Trijų (dviejų stojant į menus arba po trumpųjų studijų) valstybinių brandos egzaminų įvertinimų aritmetinis vidurkis turės būti ne mažesnis nei pagrindinis mokymosi pasiekimų lygis, jeigu bus stojama į universitetines studijas, ir ne mažesnis nei patenkinamas, jei bus stojama į kolegines studijas.
- Stojančiųjų į universitetus išlaikytų ir stojant reikalingų egzaminų įvertinimų vidurkis turėtų būti bent 50 balų iš 100, o stojančiųjų į kolegijas – bent 41 balas iš 100. Minimali egzamino išlaikymo riba 2025 m. bus 40 balų iš 100.
- Visiems stojantiesiems taip pat reikės pasiekti mažiausią stojamąjį konkursinį balą, nustatytą pačių aukštųjų mokyklų. Mažiausius konkursinius balus tvirtina kiekviena aukštoji mokykla ir skelbia savo priėmimo taisyklėse.
- B kurso egzamino rezultatas bus dauginamas iš 0,7, A kurso – iš 1,1
- Nuo 2025 m. matematikos bei lietuvių kalbos ir literatūros valstybiniai brandos egzaminai organizuojami pagal vidurinio ugdymo bendrojo kurso (B) bendrąją programą ir pagal vidurinio ugdymo išplėstinio kurso (A) bendrąją programą.
- Sudarant konkursines eiles skirsis A ir B kursų valstybinių brandos egzaminų rezultatų svoriai. Lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos dalykų valstybinių brandos egzaminų A kurso perskaičiuoti įvertinimai sudarys 110 proc. tipinio valstybinio brandos egzamino, neturinčio dviejų kursų tipų įvertinimo, o šių dviejų dalykų B kurso įvertinimai – 70 proc.
- Toks santykis patvirtintas atsižvelgiant į egzaminų A ir B kursų turinį, sudėtingumą.
- Skaičiuojant konkursinį balą B kurso egzamino rezultatas bus dauginamas iš 0,7 koeficiento, o A – iš 1,1 koeficiento.
- 2025 m., kaip ir 2024 m., bus formuojama antroji konkursinė eilė, kuria galės naudotis jaunuoliai iš socialiai jautrios aplinkos.
- Išimtis taikoma stojantiesiems į menų studijas ir baigusiesiems trumposios pakopos studijas – jiems pakaks dviejų egzaminų: stojantiesiems į menus nereikės matematikos, o baigusiesiems trumposios pakopos studijas nebūtinai pasirenkamasis egzaminas.

Klausimai:

1. Kaip vertinate naująją tvarką? Kaip ją vertina Jūsų mokyklos abiturientai?
 - 1.1. Ar iš pateiktos konkursinės eilės santraukos tvarka atrodo aiškesnė?
2. Kaip vertinate vidurkių reikalavimus stojant į universitetus / kolegijas?
 - 2.1. Ar kartelės per mažos/racionalios/per didelės?
 - 2.2. Kodėl taip įvertinote?
3. Kaip vertinate minimalią egzamino išlaikymo ribą?
 - 3.1. Ar riba per maža/racionali/per didelė?
 - 3.2. Kodėl taip įvertinote?
4. Kaip vertinate sprendimą B lygio egzaminą laikantiems mokiniams taikyti 0,7 koeficientą konkursinio balo atžvilgio?
 - 4.1. Kaip vertintumėt siūlymą B lygiui taikyti 1 koeficientą, o A lygiui 1,4 koeficientą, jog nebūtų mažinamas B lygį laikusių mokinių konkursinis balas?
5. Ar manote, jog ateityje turėtų likti matematikos A B lygiai ir šių lygių egzaminai?
6. Ar turite papildomų pastebėjimų šia tema?

4. ANTROJI UŽSIENIO KALBA MOKYKLOSE

1. Kokią antrąją užsienio kalbą šiuo metu mokotės?
2. Kokia antroji užsienio kalbą dažniausiai mokosi Jūsų mokyklos mokiniai?
3. Kaip vertinate turimų antrosios užsienio kalbos pamokų kokybę?
 - 3.1. Kodėl toks Jūsų vertinimas?
4. Ar Jūsų mokyklos mokiniai norėtų turėti daugiau antrosios užsienio kalbos pasirinkimų, kurias galėtų mokytis?
 - 4.1. Kokios tai kalbos būtų?
5. Įvardinkite pagrindines priežastis dėl, kurių norėtumėte turėti kitų antrosios užsienio kalbos mokymosi variantų (jeigu manote, kad reikia daugiau variantų).

5. GEROS MOKYKLOS KONCEPCIJA

Lietuvos moksleivių sąjunga, siekdama gerinti kiekvieno moksleivio kasdienybę mokykloje, inicijuoja šią Nacionalinio Vadovų klubo temą siekiant supažindinti moksleivius su Geros mokyklos koncepcija bei išsiaiškinti kas šiuolaikiniams moksleiviams yra gera mokykla.

Geros mokyklos koncepcija – tai 2015 metų gale patvirtintas dokumentas parengtas, siekiant parodyti mokyklai veiklos kryptį, įgalinti mokyklą veikti ir tobulėti. Tai universalus šiuolaikinės mokyklos tobulėjimo gidas.

Tai nėra pirmoji tokia koncepcija. Pirmoji – Tautinė mokykla (1988 m.) kurta siekiant stiprinti tautinį savitumą ir savimonę. Antroji – Nacionalinė geros mokyklos samprata (1994 m.) mokė visuomenės ir valstybės kūrimo remiantis pilietiškais ir demokratiškais principais. Ši koncepcija neneigia praeitose paminėtų teiginių, tačiau nesikartojant pabrėžia šiuolaikinius mokymosi būdus, ugdymo(si) organizavimo ir aplinkų įvairovę, mokymosi ir gerų patirčių mokykloje gretinimą.

Geros mokyklos koncepcijoje išskiriami 8 pagrindiniai geros mokyklos aspektai:

1. **Asmenybės ūgtis** (asmenybės branda, pasiekimai bei pažanga);
2. **Gyvenimas mokykloje** (veiklos, įvykiai bei nuotykių, mokinių savijauta, bendruomeniškumas ir savivalda);
3. **Ugdymasis / mokymasis** (dialogiškas ir tyrinėjantis, įdomus ir auginantis, atviras ir patirtinis, personalizuotas ir savivaldis, interaktyvus bei aktualus);
4. **Ugdymas / mokymas** (paremiantis mokymąsi, tikslingas, įvairus įvairiems bei lankstus);
5. **Darbuotojai: asmenybių įvairovė** (pozityvumas, profesionalumas, asmeninis tobulėjimas, balansas);
6. **Mokyklos bendruomenė: besimokanti organizacija** (mokymasis su kitais ir iš kitų, sutelktumas, refleksyvumas, mokymosi ir asmeninio tobulėjimo skatinimas, atvirumas pasauliui);

7. **Lyderystė ir vadyba** (aiški, vienijanti bei įkvepianti vizija, dialogo ir susitarimų kultūra, pa(si)dalyta lyderystė, veiksmingas administravimas, kūrybiškumas ir valia veikti);
8. **Ugdymo(si) aplinka** (atvira, funkcionali bei dinamiška, „klasės be sienų“, stimuliuojanti, virtuali bei mokinių kurta).

Visuomenės pritarimas yra pagrindinė prielaida koncepcijos įgyvendinimui, noras keisti mokyklą ir keistis, inicijuoti pokyčius.

1. Ar žinojote, kas yra geros mokyklos koncepcija?
2. Ar pritariate geros mokyklos koncepcijos aspektams?
3. Jei reiktų išsirinkti 4 šiuo metu Jūsų mokyklai aktualiausius aspektus, kuriuos pasirinktumėte? Kodėl?
4. Nesiremiant geros mokyklos koncepcija, kas Jums yra gera mokykla? Kaip, Jūsų manymu, būtų galima įgyvendinti Jūsų idėjas, paminėtas 4 klausimo atsakymuose?
5. Kaip manote, kokiais būdais moksleivis, mokyklos bendruomenė, LMS gali inicijuoti pokyčius, siekiant mokyklas paversti geras?
6. Ar jaučiate poreikį papildomos informacijos, apie geros mokyklos koncepciją ir jos siekius, teikimui iš LMS nacionalinio biuro/Valdybos?

6. MENSTRUACINĖS PRIEMONĖS MOKYKLOSE

1. Ar esate supažindinti, kas yra menstruacinės higienos priemonės?
2. Ar Jūsų mokykloje yra galimybė gauti menstruacines higienos priemones?
 - 2.1. Jei galimybė yra, kuriose mokyklos vietose galima gauti priemones?
3. Ar manote, jog mokyklose mokiniams jos turėtų būti teikiamos nemokamai, pagal poreikį?
 - 3.1. Jeigu manote, kad ne, kodėl?
 - 3.2. Jeigu manote, kad taip, kodėl ir kokių formatu Jums atrodo, jog būtų patogų gauti priemones?

- 3.3. Ar jaustumėte nepatogumą, jeigu tokias priemones būtų galima gauti tik atvirose mokyklos taškuose?

7. APKLAUSA APIE AUKŠTOJO MOKSLO ĮSTAIGAS

Kviečiame **10-12 klasių** moksleivius sudalyvauti apklausoje apie aukštąjį mokslą. Tai yra įmonės UAB „RAIT“ organizuojama apklausa kuria siekiama sužinoti daugiau apie tai, ką moksleiviai mano apie Lietuvos aukštąsias mokyklas.

Užpildyti apklausą prašome paspaudus šią [nuorodą](#).

8. REGIONINĖ JAUNIMO POLITIKA

Šioje skiltyje su savo miesto padalinio pirmininku, regioninės jaunimo politikos koordinatoriumi aptarsite Jūsų mieste, rajone esančius svarbius klausimus, kitas aktualias temas, problemas, Jūsų požiūrį į šių dienų aktualijas. Prieš Vadovų klubą su savo komandomis, mokyklos bendruomene galite pasiruošti Jums aktualius klausimus, išsiaiškinti šiuo metu vyraujančias problemas Jūsų mokykloje, moksleivių poziciją šių dienų aktualijomis, o padalinio pirmininkas ir savanoriai padės visais kilusiais klausimais. Nebijokite kelti problemų į paviršių, nes LMS skatina ir siekia, jog Jūs drąsiai diskutuotumėte apie procesus, įvykius, problemas kylančias Jūsų aplinkoje. Tik aiškiai komunikuodami ir išsiginčindami problemas, galime ieškoti jų sprendimo būdų. Taip pat išreikškite savo nuomonę ties Jus liečiančiomis šių dienų aktualijomis, nes Jūsų nuomonė mums yra labai svarbi.

1. Kokią bent vieną esminę ir pagrindinę problemą įžvelgiate savo mokykloje?
 - 1.1. Kokie būtų Jūsų pirmieji žingsniai šios problemos sprendimo link?
 - 1.2. Ar žinote į kokias institucijas galėtumėte kreiptis ieškant sprendimo būdo? Pateikite pavyzdžių;
 - 1.3. Kaip galvojate, ar prie šios problemos sprendimo galėtų prisidėti LMS?
2. Jei anksčiau jau pavyko išspręsti kokią nors problemą savo mokykloje, kaip tai darėte?

- 2.1. Kaip LMS prisidėjo prie šios problemos sprendimo?
3. Jei anksčiau nepavyko išspręsti jokios problemos, kodėl ir kas kėlė didžiausius iššūkius?
 - 3.1. Ar kreipėtės į LMS pagalbą?
4. Kokia šių dienų moksleivį liečianti aktualija Jūsų mokyklos bendruomenei yra svarbiausia? Kodėl?

Kilus klausimų, kreiptis:

Melita Mikalevičiūtė

LMS Vyr. Prezidento patarėja

melita.mikaleviciute@moksleiviai.lt

+370 676 42913

Kilus klausimų, kreiptis:

Lauryna Laurinaitytė

LMS Prezidento patarėja

lauryna.laurinaityte@moksleiviai.lt

+370 627 93229